

РЕЦЕНЗИЯ

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по специалност „Обща и клинична патология“, професионално направление 7.1. Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт – две места по 0,5 щатна длъжност за Катедра „Обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология“, Факултет „Медицина“ и по една щатна длъжност за Клиника „Обща и клинична патология“ към УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД, обявен в ДВ, бр. 85/08.10.2024 г.
с кандидат: д-р Марина Георгиева Стоева

Рецензент: Професор д-р Петър Иванов Генев, дм, Катедра по Обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология, Медицински университет - Варна

1. Общи положения и биографични данни

Д-р Марина Стоева е родена на 22.02.1988 г. в Благоевград. Завършва в МУ – Варна, специалност „Медицина“ и придобива диплома с регистрационен №001897/15.11.2012). След дипломирането си започва специализация в Клиниката по „Обща и клинична патология“, УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД - Варна. През 2015 г. е избрана за хоноруван асистент към Катедрата по обща и клинична патология при МУ – Варна, а през 2017 г. за редовен асистент. Като асистент д-р Стоева участва в учебната работа в Катедрата – провежда практически занятия по всички преподавани дисциплини със студенти по медицина и дентална медицина, включително и в програмата за англоезично обучение. Д-р Стоева участва пълноценно и в диагностичния процес, като постепенно овладя основните методи на биопсичната практика. Придобива специалност „Патологоанатомия и цитопатология“ (диплома с рег. № 021479/20.02.2018 г.). От 2022 г. е главен асистент в Катедрата по патология при МУ - Варна.

През годините д-р Стоева проявява разнообразни научни интереси, предимно в сферата на туморната патология - мамарен и

простатен карцином, патология на мастната тъкан, молекулярни механизми на клетъчна смърт, експериментална морфология, казуистика. Съответно в тази сфери са голяма част от публикациите ѝ и закономерно такава е и тематиката на дисертационния труд: Имунохистохимична експресия на маркера за некроптоза RIPK3 при карцином на млечна жлеза защитен успешно през 2018 г.

Д-р Стоева полага усилия да поддържа квалификацията си чрез участие в диагностични семинари, включително и в организираното от Европейското дружество по патология Европейското училище по патология, също така и за усвояване на методики и диагностични алгоритми.

Ръководството на УМБАЛ „Света Марина – Варна“ е издало на д-р Стоева Удостоверение за повече от 7 години трудов стаж по специалността.

2. Общо описание на представените материали

За настоящия конкурс кандидатът е представил за рецензиране общо 24 публикации в научни издания, разпределени както следва:

- автореферат на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор": Имунохистохимична експресия на маркера за некроптоза RIPK3 при карцином на млечна жлеза (Група показатели А 1)
- хабилитационен труд - монография: Патоморфология на карцинома на простатната жлеза Издателство на МУ - Варна, ISBN: 978-619-221-469-2 (Група показатели В 3)
- 10 статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Група показатели Г7)

- 6 публикации в нереферирани списания с научно рецензиране и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Група показатели Г8)
- Справка за цитирания (Група показатели Д 10)

3. Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

В дисертационния труд се проучва алтернативната форма на клетъчна смърт (некроптоза) при карцином на млечната жлеза и в частност - експресията на некроптотичния маркер RIPK3 спрямо експресията на пролиферативния маркер Ki67, рецепторния статус, във връзка с клинични показатели, като възраст, стадий и преживяемостта на пациентите без прогресия. са разгледани механизмите на възникване и ролята на в карцином на млечната жлеза. Имунохистохимичната експресия на подходящо подбрани маркери за двата процеса са съпоставени с клиникo-морфологични параметри посредством няколко скали за оценка. Обсъжда се значението на автофагията и некроптозата за общата преживяемост на пациентите, потенциалната им прогностична стойност и се определя профил на пациенти с повишен риск за смърт от карцином на млечната жлеза. Установява се, че ниската експресия на RIPK3 се свързва с агресивно биологично поведение, докато високата експресия на RIPK3 е свързана с по-добра преживяемост, като маркерът за некроптоза се явява независим прогностичен фактор. Дисертационният труд се оценява на 50 точки, с което изискванията на Показател А1 са покрити.

Представената като хабилитационен труд монография е също с онкологична тематика. Представява задълбочен преглед на нормалната анатомия и хистология на простатната жлеза и туморните заболявания, които възникват в нея. Тежестта пада върху

карцинома на простатната жлеза - етиология, съвременна класификация, стадиране, определянето на Gleason score и ISUP Grade groups, доброкачествените лезии, образната диагностика, включително магнитно-резонансна томография. Монографията се оценява на 100 точки, което покрива изискванията на Показател В 3.

За покриване на Група показатели Г, д-р Стоева е предоставила за рецензиране 10 статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, други шест статии в нереферирани списания и една статия извън минималните изисквания за “доцент”.

Първата група включва:

- две статии върху експериментални модели за ролята на витамин К при метаболитен синдром и за влиянието му върху калциевата обмяна в условията на дефицит. И двете публикации са съвместни с колеги-фармаколози
- три големи демографски проучвания върху туморите на главата и шията, глиалните и интракраниалните тумори
- четири казуистики
- едно изследване за диагностичното значение на цитокератин като епителен маркер в диференциалната диагноза на глиобластомите

Статиите от втората група тематично представят отделни елементи от монографията, патология на мастната тъкан, тумори на слюнните жлези и един литературен обзор на тема Тетраспанин 151 и карциногенеза.

Част от разработките са в сътрудничество с различни клиницисти - включват описание и морфологична преценка на биопсични и експериментални материали. Общият сбор точки от тази научна продукция е 224.31 при необходим минимум 200. С това минималните изисквания на Група показатели Г са изпълнени.

Библиотеката на МУ Варна е издала Академична справка за публикациите и цитиранията на д-р Стоева, която удостоверява, че са намерени четири цитирания, които съответстват на 60 точки. Това отговаря на изискванията по Група показатели Д и свидетелства за отражение на научната активност на кандидата в периодичната литература.

Публикационната активност на д-р Стоева, тематично обхваща почти всички сфери на патологията, включително молекулярна и експериментална патология. Голяма част от научните разработки са дело на автори от различни медицински специалности, което свидетелства за умение за работа в екип.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Медицински университет Варна издава Справка за учебната натовареност на д-р Стоева за последните пет години (Изх.№112-476/24.10.2024), от която се вижда, че тя има около 7 години преподавателски стаж и е провеждала средно 250-300 часа занятия годишно, включително и за англоезичното обучение, при годишен норматив от 220 учебни часа.

5. Основни научни и научно-приложни приноси

В докторския тезис, хабилитационния труд, както и в тематично свързаните с тях пълнотекстови публикации се изясняват различни аспекти на молекулярно ниво на разпространени онкологични заболявания, в частност - мамарен и простатен карцином.

Проучването на алтернативните молекулярни механизми на клетъчна смърт и оцеляване в докторския тезис допринася за разбирането на ролята на некроптозата за биологичното поведение на мамарния карцином. Обогащването на науката с такива нови

факти има значение за изясняване на карциногенезата и в други локализации.

Хабилитационният труд допринася за изясняване механизмите за възникване на туморите в простатната жлеза.

Проучванията за ролята на витамин К в експериментални условия имат оригинален принос по отношение хистологичните промени, както за метаболитния синдром, така и за артериалната калциноза.

С оригинален принос за изясняване на клиничната симптоматика при ARVD е имунохистохимичното изследване за невротрофини в ектопичната мастна тъкан и ролята им за настъпване на фатална електрическа нестабилност на миокарда.

Описанието на аутопсионен случай с хронична тотална хипотермия дава рядката възможност резултати от експериментите да бъдат потвърдени при хора и също е с оригинален принос.

Научно-приложните моменти произтичат от възможностите на молекулярно-патологичните проучвания да определят подходящи цели за терапевтично въздействие и/или фактори с предиктивна и/или прогностична стойност. Такива факти са:

- създаването на алгоритми на поведение при морфологичната преценка на туморите на слюнчените жлези
- проучването на експресията на цитокератини при мултиформен глиобластом, за правилно определяне на хистогенезата на тумора
- честотата и разпределението на хистологично потвърдени интракраниални тумори и проучването на голям брой хистологично доказани случаи на тумори на глава и шия имат оригинален принос за българската популация
- описанието на хистологичните промени в белите дробове при COVID-19 при хора са сравнително малко в световен мащаб

Съществен дял в научната активност на д-р Стоева заемат описанията на случаи от практиката на патолога. Описанието на казуси допринася за обогатяване на научната литература за рядко срещани заболявания и подобрява диагностиката им.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представената за Конкурса документация е в пълен обем и отговаря на процедурните изисквания в нормативните документи. Научната продукция на кандидата съответства на необходимите критерии. Впечатлен съм от личностните и професионални качества на кандидата и смятам, че напълно отговаря на условията за заемане на длъжността. Въз основа на запознаването с представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях научни и научно-приложни приноси, намирам за основателно да предложа д-р Мартина Стоева да заеме академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 7.1. Медицина, област 7. Здравеопазване и спорт и напълно убедено гласувам позитивно за това.

20.02.2025 г.

Варна

подпис:

(Проф. д-р Петър Генев, дм)

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679